

Arvoisa asiakas,

Olemme täydentäneet valikoimaamme uusilla tutkimuksilla.

1. Uusi maksafibroosin riskiä kuvastava tutkimus

Enhanced Liver Fibrosis, seerumista S -ELF ATK 22212

Enhanced Liver Fibrosis (ELF) on non-invasiivinen suora fibroosilaskuri, joka kuvastaa fibroosin aktiivisuutta ja tätä kautta merkittävän maksafibroosin riskiä. Tutkimuksessa määritetään hyaluronihappo, prokollageeni III:n aminotermiinalinen propeptidi (PIIINP) sekä tissue inhibitor of metalloproteinase 1 (TIMP-1), joiden perusteella lasketaan ja raportoidaan ELF-arvo. ELF-arvon kasvaessa merkittävän maksafibroosin todennäköisyys lisääntyy. Vastaavasti mitä matalampi arvo on, sen epätodennäköisempi on merkittävä fibroosi. Osatutkimusten (hyaluronihappo, PIIINP, TIMP-1) tuloksilla ei ole itsenäistä tulkinnallista merkitystä, minkä vuoksi niille ei raportoida erillisiä tuloksia, eivätkä ne sisälly tutkimusrakenteeseen.

ELF-tutkimusta suositellaan käyttämään toisen linjan fibroositestinä, kun ns. epäsuorat maksafibroosin riskilaskurit ovat harmaalla alueella tai koholla (Pt-FIB-4, ATK 10504/STT 11104). Alle 35-vuotiaille ensisijainen tutkimus maksafibroosia epäiltäessä on ELF tai maksan elastografia. Jo todetussa maksafibroosissa tai maksakirroosissa ELF-tuloksella on myös ennusteellista arvoa.

Tutkimus tehdään alihankintana HUS Diagnostiikkakeskuksessa.

Näyteastia	Seerumiputki tai seerumigeeliputki
Näyte	Vähintään 0,5 ml seerumia. Voidaan ottaa geeliputkeen, mutta seerumi on erotettava geelin päältä erotteluputkeen sentrifugoinnin jälkeen. Hemolyysi häiritsee määrittystä.
Säilytys ja lähetys	Näyte säilyy eroteltuna jääkaapissa 7 vrk. Lähetys huoneenlämmössä, mikäli näyte on perillä vuorokauden kuluessa. Pidempiaikaista säilytystä varten näyte pakastetaan.
Menetelmä	Immunokemiallinen ja laskennallinen
Vastausaika	3-7 arkipäivää
Viitearvot	alle 9.8
Tulkinta	< 9.8 Matala riski ≥ 9.8 – < 11.3 Keskitason riski ≥ 11.3 Korkea riski

Asiakastiedote**31/2026****15.5.2026**

Sivu 2(2)

Kun tulos on alle 9.8, merkittävä fibroosi on epätodennäköinen, eikä jatkotutkimuksia yleensä tarvita.

Kun tulos on välillä 9.8–11.2, tulisi maksafibroosin astetta arvioida maksan elastografia-tutkimuksen avulla.

Kun tulos on yli 11.3, merkittävä maksafibroosi tai -kirroosi on todennäköinen. Kirroosi-diagnoosia ei kuitenkaan pidä tehdä yksin riskilaskurin perusteella. Tulostasolla yli 11.3 maksan elastografia tai gastroenterologin arvio on suositeltava.

Mikäli maksakirroosi on muutoin ilmeinen, esim. kliinisten löydösten perusteella, ei fibroosilaskureista ole olennaista hyötyä. Tällaisessa tapauksessa suositellaan gastroenterologin konsultaatiota, dekompensoitua epäiltäessä kiireellisesti.

2. Uusi tutkimus tyyppin 1 diabeteksen erotusdiagnostiikkaan**Sinkkitransportteri 8, vasta-aineet****S -ZnT8Ab ATK 12126**

ZnT8, GAD, IA2 ja ICA ovat tyyppin 1 diabetekseen liittyviä autovasta-aineita. Autovasta-ainemääryityksiä voidaan käyttää tyyppin 1 diabeteksen kehittymisen arviointiin ja luokitteluun.

Näyteastia	Seerumigeeliputki ja erotteluputki
Näyte	1 ml seerumia. Voidaan ottaa geeliputkeen, mutta seerumi on erotettava geelin päältä erotteluputkeen sentrifugoinnin jälkeen.
Säilytys ja lähetys	Näyte säilyy jääkaapissa 3 kuukautta, lähetys huoneenlämmössä.
Menetelmä	EIA
Vastausaika	5-9 arkipäivää
Viitearvot	alle 15 U/ml

Tutkimukset S -ELF ja S -ZnT8Ab ovat tilattavissa heti.

Tiedustelut

Ammattilaisneuvonta

p. 020 734 1550

ammattilaisneuvonta@synlab.fi

Hintatiedustelut

myynti@synlab.fi